

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 12 – 13 marca 2019

na kierunku

„dziennikarstwo i komunikacja społeczna”

prowadzonym

na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych

Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	7
Dobre praktyki	7
Zalecenia	7
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	7
Dobre praktyki	7
Zalecenia	7
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	8
Dobre praktyki	8
Zalecenia	8
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	8
Dobre praktyki	8
Zalecenia	8
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	8
Dobre praktyki	8
Zalecenia	8
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	9
Dobre praktyki	9

Zalecenia	9
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	9
Dobre praktyki	9
Zalecenia	9
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	9
Dobre praktyki	10
Zalecenia	10
8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	10
Załączniki:	11
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	11
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	12
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	12
Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	14
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	14

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Piotr Pawełczyk, ekspert PKA,
2. dr hab. Radosław Rybkowski, członek PKA,
3. mgr Edyta Lasota – Bełzek, ekspert ds. postępowania oceniającego PKA,
4. Paweł Napieralski, ekspert ds. pracodawców,
5. Mateusz Kuliński, ekspert ds. studentów.

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” prowadzonym na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. PKA po raz drugi ocenia jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia wizytacja ZO PKA miała miejsce 19-20 kwietnia 2013 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała nr 545/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 września 2013 r.) Szczegółowa ocena dostosowania się Uczelni do uwag PKA zostanie przedstawiona w dalszej części raportu. Odbyta obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię *Raportem samooceny* oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, z pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ze studentami kierunku.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia studia II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku	Dziedzina nauk społecznych/ Nauki o mediach Nauki o polityce Nauki o poznaniu i komunikacji społecznej	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia – 6 semestrów Studia II stopnia – 4 semestry	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Branding i public relations Dziennikarstwo i nowe media	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I stopnia – licencjat/180 ECTS Studia II stopnia – magister/120 ECTS	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Studia I stopnia – 240 Studia II stopnia - 145	
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	1800	800

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna wpisuje się w strategię UMK z 2014 r. oraz w strategię rozwoju Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych na lata 2012-2020. Jest powiązana ze zmianami szkolnictwa wyższego w Polsce oraz ze strategiami rozwoju EOSW. Odnosi się do modelu kompetencji akademickich związanych z interdyscyplinarnością kadry dydaktycznej, choć dominują w niej przedstawiciele nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz politologiczna. Stan ten determinują model sylwetki absolwenta, strukturę efektów kształcenia oraz konstrukcję programu, co przekłada się na niepełną paletę oferty specjalności oraz nadmierną obecność treści z zakresu socjologii, nauki o polityce, ujęć teoretycznych nauki o mediach i komunikacji.

W tych też zakresach jest prowadzona dominująca działalność naukowa. W misji kształcenia zawarta jest współpraca z pracodawcami na poziomie naukowym, dydaktycznym, praktyk i staży studenckich. Ona pozostaje zgodna z potencjalnym obszarem zatrudnienia.

Za kierunek dziennikarstwo i komunikacja społeczna odpowiedzialna jest na Wydziale Katedra Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Z uwagi na jej liczebność wsparcie dydaktyczne oraz badawcze przychodzi również ze strony politologów oraz pracowników innych wydziałów UMK, silniej ponawiających z rdzeniem kierunku. Z uwagi na planowane zmiany infrastrukturalne skutkujące przeniesieniem kierunku na inny wydział i skoncentrowanie zasobów kadrowych poprzez Radę Dyscypliny należy oczekiwać istotnego wsparcia na rzecz rozwoju i samej dyscypliny, jak i studiów kierunkowych. Z tego też względu należy uznać, że losy kierunku w najbliższym okresie będą pochodną zmian przepisów prawa, restrukturyzacji wewnętrznej UMK oraz dążeń do stworzenia z uczelni jednostki badawczej.

1.2.

Badania naukowe związane kierunkiem studiów *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu należą do obszaru nauk społecznych, dyscyplin *nauki o mediach, nauki o polityce i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej*. Obecnie *dziś* należy zaliczyć do dyscypliny *nauki o komunikacji społecznej i mediach* w ramach dziedziny nauki społeczne (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych). Na osiągnięcia naukowe składa się dorobek pracowników Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, a także osób prowadzących zajęcia na DiKS, których zainteresowania badawcze wpisują się w dyscyplinę nauk o komunikacji społecznej i mediach. Do najważniejszych publikacji można zaliczyć książki habilitacyjne, których tematyka mieści się w obszarze komunikacji medialnej: prasy i telewizji, zagadnień medialnych w komunikowaniu masowym. Główne obszary badawcze eksplorowane przez pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne w ramach ocenianego kierunku to: media tradycyjne i nowe media; mediatyzacja; komunikowanie polityczne; kultura popularna; prawne aspekty funkcjonowania mediów; wolność słowa i mediów; badania interdyscyplinarne w kontekście relacji mediów z polityką. Problematyka i kierunki badań realizowanych w ocenianej jednostce mieszczą się w zakresie dziedziny nauki oraz dyscypliny, do których odnoszą się efekty kształcenia dla *kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna*. Na

działalność naukową pracowników związanych z *dziks* składają się międzynarodowe i krajowe projekty obejmujące badania lub prace rozwojowe. Do najważniejszych należy zaliczyć:

1. „Reflect Lab – Supporting lecturers in applying inquiry based learning” (Erasmus+ Strategic partnership in the field of higher education, EC Project Number 20161- DE01-KA203-002891; Action TypeKA203 – Strategic Partnerships for higher education); międzynarodowy projekt finansowany ze środków Komisji Europejskiej.
2. Analiza miejskich stron internetowych: zlecenie Urzędu Miasta Torunia. Celem tego badania było sprawdzenie funkcjonalności i przejrzystości stron internetowych Urzędu Miasta Torunia i stron pokrewnych, finansowanych bądź współfinansowanych przez przedmiotową instytucję.
3. Do osiągnięć naukowych związanych z kierunkiem kształcenia należą również zrealizowane bądź realizowane przez pracowników granty badawcze.

1.3.

Efekty kształcenia zostały prawidłowo określone i właściwie przypisane do dyscyplin naukowych, zgodnie z przyjętą w jednostce koncepcją kształcenia. Efekty dla studiów I oraz II stopnia zawierają się w dziedzinie nauk społecznych oraz dyscyplinach: nauk o mediach, nauk o polityce oraz nauk o poznaniu i komunikacji społecznej, co z kolei odpowiada profilowi badawczemu Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK w Toruniu. Efekty zostały określone uchwałą nr 32 Senatu UMK z dnia 24 kwietnia 2012 r. Zgodnie z przyjętym opisem, efekty rzeczywiście odpowiadają oczekiwanemu przygotowaniu absolwentów w zakresie ich wiedzy o sposobie funkcjonowania mediów, o współczesnych systemach politycznych oraz medialnych w Polsce i na świecie, a także posiada wiedzę o komunikowaniu społecznym, przy szczególnym uwzględnieniu roli języka w procesie komunikacji. Umiejętności nabywane przez studentów dotyczą przede wszystkim wykorzystywania wiedzy teoretycznej do rozwiązywania praktycznych problemów w badaniu, ale także i organizowaniu komunikacji społecznej i przekazów medialnych. Kompetencje społeczne kształcą wrażliwość na potrzeby innych oraz przygotowują do pracy zespołowej, co jest szczególnie przydatne w życiu zawodowym i późniejszej pracy w mediach czy na stanowiskach zajmujących się Public Relations. Ważnym i realizowanym elementem kompetencji społecznych jest przygotowanie do odpowiedzialnego działania na rzecz dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i całej Europy. W opisie efektów kształcenia zasadniczo prawidłowo zdefiniowano różnice pomiędzy I oraz II stopniem studiów. Jedyne, niezgodnie z założeniami Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji oraz Polskiej Ramy Kwalifikacji, w odniesieniu do I stopnia wprowadzono niewłaściwe określenia takie, jak „podstawowa wiedza” czy „elementarna wiedza”, które odpowiadają niższym poziomom kształcenia. Zastosowana metoda opisu efektów kształcenia pozwala na ich precyzyjne i zrozumiałe określenie. Na przykład: „zna normy i reguły etyczne, jakie wpływają na działalność organizacji medialnych i/lub przedsiębiorstw branży reklamowej, brandingu i public relations” (I stopień) czy „samodzielnie proponuje rozwiązania konkretnego problemu z zakresu *dziennikarstwa i komunikacji społecznej*, posiada umiejętność przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie” (II stopień) – pozwalają na łatwe rozpoznanie, jaka wiedza bądź umiejętności są wymagane od absolwentów tego kierunku studiów.

Zdefiniowane efekty kształcenia prawidłowo określają poziom kompetencji w zakresie języków obcych – B2 dla studiów I stopnia oraz B2+ dla studiów II stopnia. Zgodnie z oferowanym profilem studiów, w efektach kształcenia uwzględniono przygotowanie do samodzielnego prowadzenia badań naukowych (I stopień) oraz wymóg prowadzenia tego rodzaju badań na studiach II stopnia.

Studia I stopnia w swoim programie mają obowiązkowe praktyki, których efekty zostały prawidłowo włączone w całość programu studiów. Mają one stanowić przygotowanie do samodzielnego działania w przedsiębiorstwach z branży medialnej czy PR-u.

Efekty przedmiotowe, realizowane w ramach poszczególnych zajęć, wynikają z efektów kształcenia przyjętych dla kierunku studiów, a przyjęty i realizowany program oraz plan studiów zapewnia możliwość osiągnięcia wszystkich założonych efektów kierunkowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Kierunek studiów mieści się w koncepcji nauczania uniwersyteckiego i jego założeniach koncepcyjnych. Z uwagi na planowane przeniesienie kierunku studiów na inny wydział i silniejsze powiązanie z radą dyscypliny zasiloną osobami z innego wydziału, może oczekiwać modyfikacji koncepcji kształcenia, innego sprofilowania profilu absolwenta.
- Oceniana Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru wiedzy, do którego kierunek został przyporządkowany, w dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, a także wykorzystuje wyniki badań w projektowaniu programu kształcenia na ocenianym kierunku, jak również w jego realizacji i doskonaleniu. Problematyka poruszana w badaniach pracowników jest różnorodna i aktualna. Niektóre obszary badawcze są reprezentowane jednak nieco słabiej np. kwestie związane z prawnymi aspektami funkcjonowania systemu prasowego.
- Zainteresowania badawcze kadry oraz prowadzone badania mają wpływ na prowadzone zajęcia, które oferowane są studentom dziks, zarówno na I, jak i II stopniu. Dotyczy to głównie oferty zajęć do wyboru dla studentów. Najaktywniejsi studenci mają możliwość publikacji wyników swoich badań, które najczęściej są prerodagowanymi rozdziałami prac dyplomowych.
- Efekty kształcenia zostały określone w sposób zrozumiały, czytelny oraz zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Odpowiadają przypisaniu do dyscyplin naukowych oraz są zgodne z przyjętym profilem ogólnoakademickim i pozwalają na nabycie lub rozwinięcie umiejętności samodzielnego prowadzenia badań naukowych. Zakładane efekty kształcenia są jak najbardziej możliwe do osiągnięcia tak na studiach I, jak i II stopnia. Przewidywane na studiach I stopnia praktyki zostały dobrze wkomponowane w efekty kierunkowe. Program oraz plan studiów pozwalają na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Co równie istotne – są one na tyle precyzyjne i specyficzne, że nie pozostawiają wątpliwości, że opisują program studiów oferowanych na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK w Toruniu.

Dobre praktyki

Zalecenia

- W opisie efektów kształcenia dla studiów I stopnia należy usunąć określenia typu „podstawowa” czy „elementarna” wiedza, bo zgodnie ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji oraz Polską Ramą Kwalifikacji ten rodzaj wiedzy jest zdobywany na wcześniejszym poziomie edukacji.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Program oraz plan studiów I oraz II stopnia na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* prowadzonych w wizytowanej Jednostce są tak skonstruowane, że umożliwiają studentom osiągnięcie

wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Za plus należy uznać przyjęcie rozwiązania, w którym oferowane specjalności – Dziennikarstwo i Nowe media oraz Branding i PR – są dostępne na studiach tak I, jak i II stopnia. Natomiast przyjęte efekty kształcenia są w pełni osiąganę niezależnie od wybranej specjalizacji.

Po zapoznaniu się z sylabusami poszczególnych modułów kształcenia (przedmiotów) ZO PKA potwierdził, że przewidywany nakład pracy studenta, wyrażany punktami ECTS, jest obliczany prawidłowy. W zależności od rodzaju zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria) nakład czasu pracy studenta rzeczywiście odzwierciedla niezbędny wysiłek włożony we właściwe przygotowanie się do zajęć, jasno i zrozumiale określone w sylabusach przedmiotów.

W programie studiów obok klasycznych rozwiązań uniwersyteckich (wykłady, ćwiczenia, seminaria) przewidziane są też zajęcia o charakterze laboratoryjnym, prowadzone w Uniwersyteckim Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania lub w uczelnianej rozgłośni radiowej (obydwie jednostki są ulokowane na terenie głównego kampusu UMK). W czasie takich zajęć studenci mają możliwość zapoznania się z praktyką realizacji obrazu i dźwięku we współczesnych mediach czy z metodami obróbki obrazu, niezbędnymi w działaniach reklamowo-marketingowych. Wykorzystanie takich praktycznych zajęć, wymagających od studentów aktywnego udziału, jest rozwiązaniem umożliwiającym osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.

Przegląd sylabusów potwierdził również, że program studiów oparty jest o najnowsze osiągnięcia w dyscyplinach, do których został przypisany. W bibliografii oraz wśród poruszanych na zajęciach tematów są te, które odnoszą się do najnowszych teorii, a także do wyników badań prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Co więcej – prace dyplomowe tworzone pod kierunkiem opiekunów naukowych są nastawione na wspieranie indywidualnej pracy badawczej studentów. W ten sposób nie tylko mogą oni korzystać z najnowszych osiągnięć badawczych kadry akademickiej, ale i sami mogą włączać się we współtworzenie tych osiągnięć. O jakości powstających w ten sposób prac najlepiej świadczy to, że najlepsze są następnie publikowane (w części lub całości) jako artykuły w recenzowanych czasopismach akademickich czy jako rozdziały w pracach zbiorowych. Co ważne – dotyczy to studentów I oraz II stopnia.

Plan studiów na został tak skonstruowany, by umożliwić studentom przechodzenie od treści o charakterze teoretycznym (z zakresu nauk o polityce oraz nauk o mediach i komunikacji społecznej) do ich praktycznej aplikacji. Takie rozwiązanie jest optymalne i pozwala studentom na aktywny udział w zajęciach, zwłaszcza na wyższych latach studiów.

Harmonogram zajęć nie narusza zasad higieny procesu studiowania, choć studenci (zwłaszcza II stopnia) zwracali uwagę na to (co zostało potwierdzone przez ZO PKA), że zajęcia mogłyby być mniej rozproszone we wszystkich dniach tygodnia. Przy innym zorganizowaniu zajęć można by je zrealizować w ciągu zaledwie dwóch dni, resztę czasu poświęcając na przygotowanie pracy dyplomowej.

Istotnym problemem dla studentów jest lokalizacja Wydziału Politologii i Stosunków Międzynarodowych, który znajduje się w znacznej odległości od centralnego kampusu UMK. W poprzednich latach harmonogram zajęć nie uwzględniał czasu niezbędnego na przemieszczenie się pomiędzy siedzibą Wydziału a Uniwersyteckim Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania. Obecnie pozostawiono w harmonogramie półgodzinne przerwy, ale w przypadku korków czas ten okazuje się czasem niewystarczającym.

Praktyki studenckie w wymiarze czterech tygodni miesięcy stanowią integralną część programu studiów I stopnia. Muszą one być zrealizowane w trakcie II roku, w semestrze letnim, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych czy egzaminów. Zakładane dla tych praktyk efekty kształcenia umożliwiają poznanie praktyki funkcjonowania współczesnych mediów czy działań w Public Relations. Studenci zapoznają się z zasadami działania agencji PR, czy warsztatem dziennikarza prasowego, radiowego lub telewizyjnego. Studenci organizują miejsca praktyk we własnym zakresie, pod kierunkiem wyznaczonego specjalnie dla kierunku opiekuna praktyk. Dzięki temu, że zajęcia prowadzą osoby pracujące w regionalnych rozgłoszeniach radiowych i telewizyjnych – studenci mają możliwość ich odbywania w ważnych regionalnych ośrodkach radiowo-telewizyjnych w Toruniu, Bydgoszczy, a nawet w Warszawie. Możliwe jest także odbycie praktyk w rozgłoszni uniwersyteckiej, także pozwalającej na zapoznanie się z rozwiązaniami stosowanymi we współczesnym radiu. Jednocześnie, jeśli zdobycie miejsca praktyki jest odpowiedzialnością studenta, to w tym kontekście trudno mówić o przemyślanym doborze miejsc praktyk umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W odniesieniu do programu studiów studenci w trakcie spotkania z ZO PKA zwracali uwagę na nadmiar zajęć o charakterze teoretycznym oraz na powtarzanie pewnych treści ze studiów I stopnia na stopniu II. Jednak po dokonanych przez ZO PKA przeglądzie programu studiów nie doszukano się tutaj istotnych problemów, zwłaszcza mając na uwadze to, że wizytowany kierunek studiów jest realizowany na profilu ogólnoakademickim nie zaś praktycznym. Natomiast rzeczywistym problemem jest brak wystarczającego zindywidualizowania w podejściu do realizacji programu studiów w sytuacji, kiedy jest to wskazane lub potrzebne (nawet w przypadku wyjazdów w ramach Erasmus+). Oczywiście, istnieje ustawowa możliwość przyznania indywidualnego toku studiowania, ale w tym przypadku chodzi o to, że studenci oprócz zajęć i punktów ECTS uzyskanych w czasie pobytu za granicą muszą także zrealizować przedmioty przewidziane w programie studiów, w ten sposób muszą niejako zrealizować dwa odrębne programy w czasie jednego semestru.

Studenci wizytowanego kierunku podnieśli szereg zastrzeżeń dotyczących doboru treści programowych. Zdaniem studentów program studiów uwzględnia treści nieistotne z punktu widzenia obranego kierunku. Ponadto treści te mimo, iż w opinii studentów nie powinny znajdować się w programie studiów, są często najtrudniejsze do zrealizowania. Jednostka koncentruje się na dziennikarstwie politycznym, co zdaniem studentów nie jest właściwe. Na spotkaniu z ZOPKA studenci podnieśli, że brakuje im przedmiotów z innych dziedzin niż tych związanych z dziennikarstwem politycznym (np. dziennikarstwo muzyczne, sportowe, kulturalne, motoryzacyjne). Studenci określili harmonogram zajęć jako niewłaściwie zorganizowany. Zastrzeżenia dotyczące harmonogramu zajęć dotyczyły zbyt krótkich przerw pomiędzy poszczególnymi zajęciami. Zwrócono uwagę na nieodpowiednią komasację zajęć, na często występujące odstępy pomiędzy nimi. Podniesione zastrzeżenia dotyczyły również sekwencji zajęć. W ocenie studentów zajęcia zawierające praktyczne elementy wykonywania zawodu dziennikarza występują zbyt późno. Zdaniem studentów dobór oraz zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych jest odpowiednie. Proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom a także liczebność grup studenckich jest właściwa. W opinii studentów kadra akademicka jest odpowiednio dobiera i różnicuje metody kształcenia. Dobór metod kształcenia uzależniony jest od charakteru zajęć oraz przekazywanych treści. Metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się między innymi poprzez przygotowanie do zajęć oraz poprzez dodatkowe zadania i projekty. Studenci organizują praktyki we własnym zakresie, zdarzały się przypadki w których miejsce odbywania praktyk było nieodpowiednio dobrane do wizytowanego kierunku.

2.2.

Zastosowane w programie studiów metody weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia są zróżnicowane. W przypadku zajęć o charakterze warsztatowym czy ćwiczeń, prowadzący stawiają na działania aktywizujące, które służą nie tylko zweryfikowaniu posiadanej wiedzy, ale przede wszystkim sprawdzeniu umiejętności oraz nabytych kompetencji społecznych. Dokonany ogląd wskazuje, że prowadzący zajęcia stosują rzetelne metody weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się oraz oceniania. Należy jednak zauważyć, że w trakcie spotkania z ZO PKA studenci zwrócili uwagę na przypadki, kiedy prowadzący stosują pozamerytoryczne metody oceny, oczekując przede wszystkim oparcia się na katolickiej nauce społecznej. W sprawdzonych pracach ZO PKA nie znalazł potwierdzenia tego problemu, ale przekazuje tenże sygnał w kartach raportu.

Poza powyższym wyjątkiem należy uznać, że zastosowane metody są uczciwe i sprawiedliwe. W czasie spotkania z ZO PKA studenci potwierdzili, że metody weryfikacji nie budzą zastrzeżeń. Nie były zgłaszane przypadki sytuacji konfliktowych; ale zgodnie z przedstawioną dokumentacją – uczelnia i jednostka ma przygotowane procedury działania w takich sytuacjach.

Jak już wskazano powyżej – studenci mają rzeczywiste osiągnięcia publikacyjne, co jest elementem polityki Jednostki – wspierania działalności badawczej prowadzonej przez studentów. Studenci mają zapewnioną opiekę merytoryczną ze strony swoich promotorów. Nie mają problemów z uzyskaniem pomocy ze strony innych prowadzących zajęcia.

Dobór nauczycieli akademickich zgodnie z celami nauczanych przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Wiedza teoretyczna jest przekazywana przez osoby mające duże osiągnięcia publikacyjne. Równie istotne jest to, że umiejętności praktyczne związane z warsztatem dziennikarskim czy działaniami agencji PR są przekazywane przez osoby mające aktualne doświadczenie zdobyte poza uczelnią.

Tematy prac dyplomowych odpowiadają programowi studiów oraz zakładanym efektom kształcenia. Prace wykazują niezbędne przygotowanie do prowadzenia samodzielnych badań, a przyznawane oceny

przez promotorów i recenzentów są sprawiedliwe i odpowiadają jakości prac sprawdzonych przez ZO PKA.

Studenci mają możliwość zapoznania się z wszelkimi niezbędnymi informacjami dotyczącymi metod weryfikacji poziomu osiągania zakładanych efektów kształcenia, które zawarte są w kartach przedmiotów i udostępniane studentom za pośrednictwem platformy internetowej. Dodatkowo nauczyciele akademicki przekazują studentom wszelkie informacje dotyczące zasad weryfikacji podczas pierwszych zajęć.

2.3.

Rekrutacja kandydatów jest zorganizowana w odpowiedni sposób. Zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Zastosowane przez Jednostkę metody rekrutacji są zgodne z przyjętymi przez UMK. W przypadku studiów I stopnia o przyjęciu na studia decydują wyniki „nowej matury” – jeden wybrany przedmiot oraz obowiązkowo język polski albo język obcy. Egzamin maturalny na poziomie rozszerzonym oznacza zdobycie podwójnej liczby punktów. Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się w oparciu o konkurs ocen ze studiów (uwzględniana jest średnia ocen ze studiów, ocena pracy dyplomowej oraz ocena egzaminu dyplomowego). O ile jednak metody rekrutacji zrozumiałe, są przejrzyste i dostępne publicznie, to należy zwrócić uwagę na to, że na etapie rekrutacji Jednostka nie dokonuje szczególnie starannego wyboru osób, które wykazują się odpowiednim przygotowaniem czy predyspozycjami do podjęcia studiów na takim a nie innym kierunku.

Uczelnia ma opracowane procedury postępowania w przypadku przeprowadzania rekrutacji z uwzględnieniem osiągniętych wcześniej efektów uczenia się, ale nie były do tej pory wykorzystywane w działaniach wizytowanego kierunku studiów.

Proces dyplomowania jest właściwie zorganizowany. Mimo ogólnie pozytywnej oceny procesu dyplomowania studenci podnieśli zastrzeżenia dotyczące nieodpowiedniego w ich ocenie rozłożenia akcentów promotorów.

Praktyki zawodowe obowiązują studentów studiów I stopnia (4 tygodnie, 120 h), muszą być zrealizowane na drugim roku, w semestrze letnim w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych i egzaminów. W wyjątkowych sytuacjach można odstąpić od tego ustalenia, w takim przypadku zgodę musi wydać kierunkowy opiekun praktyk. Celem praktyki jest przygotowanie studenta do pracy zgodnie ze zdobytym wykształceniem. Organizacja praktyk, nadzór nad ich przebiegiem dają duże prawdopodobieństwo, że student w trakcie ich trwania osiągnie założone efekty kształcenia tak w zakresie wiedzy, jak umiejętności i kompetencji społecznych. Potwierdzenie osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się w dzienniku praktyk, który po zakończeniu pracy, każdego dnia, jest wypisywany, a potwierdzenia wykonania wymienionych prac dokonuje zakładowy opiekun praktyk.

Studenci miejsce praktyk organizują sami. Kierunkowy opiekun praktyk musi wyrazić zgodę na realizację praktyk w zaproponowanym miejscu. Mankamentem organizacji praktyk jest brak listy miejsc (z podpisanymi porozumieniami), gdzie studenci mieliby pewność, że określone dla praktyk efekty kształcenia osiągną. Mocną stroną systemu praktyk jest każdorazowe wymaganie od pracodawcy pisemnej oceny (oprócz zaliczenia praktyk w dzienniku praktyk) pracy studenta w czasie praktyk, wraz z wyszczególnieniem osiągniętych przez niego umiejętności i ich ocenę. Opinia ta, w formie dokumentu, przekazywana jest studentowi, który może wykorzystać go jako list referencyjny przy staraniu się o swoją pierwszą pracę.

Hospitacja praktyk odbywa się w losowo wybranych miejscach,. Dokonuje jej kierunkowy opiekun praktyk. Hospitacja odbywa się telefonicznie lub (rzadko, tylko w sytuacjach kryzysowych) na miejscu. Studenci mają możliwość starania się o zaliczenie praktyk, gdy wcześniej pracowali lub pracują w miejscu, w którym mają możliwość osiągnięcia określonych dla praktyk efektów kształcenia. W roku akademickim 2017/2018 spośród 72 studentów 43 osoby zwróciły się o zwolnienie z odbywania praktyk w związku z wykonywaniem pracy zarobkowej, zgodnej z wykształceniem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Jednostka prawidłowo określiła program i plan studiów, wszystkie efekty kierunkowe są możliwe do osiągnięcia, niezależnie od wyboru ścieżki specjalizacyjnej. Tak program, jak i plan studiów uwzględnia najnowsze osiągnięcia badawcze w dyscyplinach, do których przypisane zostały efekty kształcenia. W wizytowanej Jednostce zadbano o to, by studenci zapoznawali się z

najnowszymi publikacjami, by dyskutowali o bieżących zjawiskach i zmianach zachodzących w świecie mediów. Co więcej – badania prowadzone przez nauczycieli akademickich znajdują odzwierciedlenie w programie studiów oraz w sylabusach zajęć.

- Dobór tematów pracy dyplomowych oraz ich jakość nie budzi zastrzeżeń. Prace sprawdzone przez ZO PKA potwierdzają, że powstały one w oparciu o prowadzone przez studentów badania, a ich poziom jest adekwatny dla poziomu i profilu kształcenia.
- Stosowane metody kształcenia pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, ich różnorodność pozwala im zdobywać umiejętności i kompetencje, a także aktywizuje ich na zajęciach. Sposoby weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są odpowiednio dobrane i dostosowane do form zajęć. Prowadzący zapoznają studentów z sylabusami na zajęciach organizacyjnych. System oceniania jest studentom znany, są oceniani obiektywnie, a oceny są wpisywane do systemu USOS. Należy zwrócić uwagę na pozamerytoryczne kryteria oceny stosowane przez niektórych prowadzących.
- Przyjęta metoda rekrutacji o ile jest nawet przejrzysta, sprawiedliwa i zrozumiała, to jednocześnie nie pozwala na wybranie takich kandydatów, którzy wykazują się szczególnymi uzdolnieniami czy osiągnięciami predestynującymi ich do studiowania na kierunku.
- Osoby niepełnosprawne mają zapewnione wystarczające wsparcie tak na etapie rekrutacji, jak i w czasie odbywania studiów.
- Plan i program wymaga ponownej oceny i rozważenia uwag studentów: treści programowe, sekwencja, oferta specjalności, uprzątnięcia, organizacja zajęć.
- Studenci mają możliwość zapoznania się z wszelkimi niezbędnymi informacjami dotyczącymi metod weryfikacji poziomu osiągania zakładanych efektów kształcenia za pośrednictwem Internetu (w kartach przedmiotów) oraz na pierwszych zajęciach.
- Obowiązkowe praktyki na studiach I stopnia mają za zadanie zapoznanie studentów z aktualnymi i rzeczywistymi problemami pracy dziennikarza czy specjalisty od PR-u. Praktyki w programie studiów zostały określone jako czterotygodniowe, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, które najmnijszą długość praktyk określają na trzy miesiące. Organizacja praktyk pozwala studentom osiągnąć zakładane dla praktyk zawodowych efekty kształcenia. Silną stroną jest ocena przebiegu praktyk w formie odrębnego dokumentu, włącznie z opinią na temat umiejętności studenta, której dokonuje pracodawca. Mankamentem systemu praktyk jest przydzielenie studentowi zadania znalezienia miejsca praktyk.

Dobre praktyki

- Wykorzystanie doświadczenia osób, które pracują poza Uniwersytetem i nauczają przedmiotów o charakterze warsztatowym, praktycznym. W połączeniu z wykorzystaniem możliwości technicznych (pracownie komputerowe, oprogramowanie do montowania obrazu i dźwięku w Uniwersyteckim Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania) pozwala studentom na zdobycie praktycznych umiejętności.

Zalecenia

- Należy doprowadzić do zlikwidowania pozamerytorycznych kryteriów w sposobie oceniania prac studentów.
- Należy wprowadzić bardziej elastyczne zasady zaliczania semestru w przypadku studentów uczestniczących w programie mobilności międzynarodowej Erasmus+ tak, aby wyjazd zagraniczny nie wiązał się ze znaczącym zwiększeniem obciążeń studentów.
- Modyfikacja struktury programu kształcenia i treści, silniejsze ich powiązanie z aktualnym stanem rozwoju dyscypliny i rynku medialnego. Uzyskanie większej spójności w programie (unikanie powtarzalności zakresów kształcenia).
- Podjęcie działań mających na celu wsparcie studentów w procesie organizacji praktyk oraz zobiektywizowanie i transparentność zasad oceniania.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zmodyfikowany Wewnętrzny system zapewnienia jakości w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (UMK) funkcjonuje na mocy Uchwał: Nr 33 Senatu UMK w Toruniu z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zgodnie z zapisem wyżej wymienionych dokumentów głównymi założeniami tzw. polityki jakości jest podejmowanie działań doskonalących w zakresie (obszarze):

- 1) *efektów kształcenia i programów studiów;*
- 2) *organizacji i warunków kształcenia;*
- 3) *jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych;*
- 4) *bieżącej pracy i rozwoju nauczycieli akademickich i pracowników administracji;*
- 5) *aktywności naukowo-badawczej i rozwojowej Uniwersytetu;*
- 6) *współpracy z interesariuszami zewnętrznymi;*
- 7) *organizacji i warunków pracy w Uniwersytecie;*
- 8) *monitorowania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu.*

Ewaluację i doskonalenia programu jest zapewnione poprzez pomiar, monitorowanie i analiza jakości kształcenia i organizacji pracy w kontekście spełnienia potrzeb i oczekiwań studentów poprzez:

- a) *badanie oczekiwań i samooceny studenta na wejściu,*
- b) *badanie spełnienia oczekiwań i samooceny studenta na wyjściu,*
- c) *badanie jakości zajęć dydaktycznych,*
- d) *badanie satysfakcji studentów.*

Wyżej wymieniony dokument został przyjęty do stosowania na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów podczas wizytacji System Zapewnienia Jakości Kształcenia jest jednolity dla całej Uczelni i nie cechuje go żadna odrębność z uwagi na specyfikę ocenianego kierunku.

Na poziomie Uczelni w procesie zmierzającym do doskonalenia procedur i czynności podejmowanych w obszarze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia uczestniczą przede wszystkim Rektor (sprawuje nadzór nad Systemem) i Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia. Do zadań powyższej Rady należy przede wszystkim coroczne ustalenie propozycji zadań w zakresie wewnętrznego systemu jakości, ocena jakości kształcenia na podstawie analizy raportów z oceny jakości kształcenia i raportów ogólnouczelnianych badań ankietowych.

Na poziomie Wydziału w procesie wdrażania i stosowania procedur i czynności podejmowanych w obszarze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia uczestniczą przede wszystkim Dziekan (sprawuje nadzór nad Systemem na poziomie Wydziału), oraz Wydziałowa Komisja ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia (WKDiEK) i Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia (WRJK). Do zadań WKDiEK należy ocena programów kształcenia, zwłaszcza opiniowanie zmian w efektach kształcenia. Do zadań WRJK należy w szczególności coroczne ustalenie propozycji zadań w zakresie wewnętrznego systemu jakości na poziomie Wydziału, ocena jakości kształcenia na podstawie analizy raportu z oceny jakości kształcenia i raportów wydziałowych badań ankietowych.

Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia jest zapewniony przez podejmowanie różnych działań w Uczelni. Powyższe zapewnione zostało poprzez zapisy w dokumentach wewnętrznych Uczelni. Szczegółowe zadania do realizacji przez Uczelnię obejmują: tworzenie i zmiany programów. Podstawą do podejmowania działań zmierzających do tworzenia i zmian

w programach studiów są przepisy Uchwały Nr 142 Senatu UMK w Toruniu z dnia 16 grudnia 2014 r. zawierająca wytyczne dla rad wydziałów w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać programy kształcenia.

Programy i plany studiów są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Opracowana propozycja programu kształcenia wraz z kartami przedmiotowych (sylabusami) przekazywana jest Samorządowi Studentów w celu pozyskania opinii ww. organu. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku, profilu i poziomu kształcenia podlegają zatwierdzeniu przez Senat Uczelni. Zmiany w programach studiów w ramach prowadzonych kierunków studiów w UMK w Toruniu, w tym na ocenianym kierunku studiów były podyktowane zarządzeniem Rektora np. dotyczące zajęć ogólnouniwersyteckich (obowiązek zdobycia 8 pkt ECTS).

W procesie projektowania programów ważną rolę pełnią nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia. Za nadzór nad opracowywaniem sylabusów, ocenę i ich weryfikację odpowiada tzw. Koordynator Kierunku. Sylabusy są opracowane przez nauczycieli akademickich prowadzących dane przedmioty. Na wniosek nauczycieli akademickich podjęto działania doskonalące proces kształcenia, warunki prowadzonych zajęć, a także dokonano zmian w programach studiów. Zgodnie z sugestiami wykładowców wprowadzono nowe przedmioty: Kultura popularna, Socjologia mediów (5 semestr), przesunięto przedmioty: System polityczny III RP, Współczesne systemy polityczne na semestr 6, zmodyfikowano specjalności w celu podniesienia ich atrakcyjności i dostosowania do współczesnego rynku pracy. Zespół stoi na stanowisku, że sugestie zmian w programach studiów ocenianego kierunku studiów pozwalają na doskonalenie procesu dydaktycznego, w tym oferowanego programu studiów ocenianego kierunku.

Do narzędzi pozwalających na przeprowadzenie syntezy informacji na temat poszczególnych aspektów kształcenia należą: karta nauczyciela akademickiego i sylabusy. Karta nauczyciela zawiera informacje dotyczące działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, i jest wykorzystywana w ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Natomiast sylabusy poszczególnych przedmiotów zawierają aktualne informacje dotyczące danego przedmiotu, objęte działaniem systemu, służące ocenie programów studiów.

Konsekwencją zmian w programach jest weryfikacja sylabusów, tzn. sprawdzanie czy wszystkie wymagane karty zostały przygotowane, aktualizacja literatury, godzin prowadzonych zajęć, liczby punktów ECTS oraz zgodność treści tych dokumentów z efektami kształcenia.

Doskonalenie oraz dbałość o realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów zapewniona jest poprzez ocenę procesu dydaktycznego. Narzędziem wykorzystywanym do przeprowadzenia powyższej oceny jest np. ankieta oceny zajęć dydaktycznych. Podstawą przeprowadzenia oceny zajęć jest procedura oceny zajęć przez studentów. Procedura ta została określona w Zarządzeniu Nr 60 Rektora UMK w Toruniu z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Studenci mają możliwość oceniać osiągnięcia efektów kształcenia, a swoje opinie mogą wyrażać w formie odpowiedzi na pytania w okresowo przeprowadzanych ankietach dotyczących jakości kształcenia, realizacji programu i oceny sposobu prowadzonych zajęć dydaktycznych. Podczas wizytacji przedstawiciele Wydziału przedstawili przykłady zmian w programach studiów podyktowanych sugestiami studentów co pozwala na stwierdzenie że studenci mają wpływ na zmiany w realizowanym programie studiów w ramach ocenianego kierunku studiów. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość przekazania swoich uwag do procesu kształcenia w trakcie spotkań z opiekunem roku oraz Dziekanem.

Na kształt programu studiów mają wpływ interesariusze zewnętrzni. Jak wynika z rozmów z przedstawicielami Wydziału głównym zadaniem reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego jest oferowanie miejsc praktyk i staży dla studentów ocenianego kierunku studiów, oraz omawianie zmian w programach kształcenia, które powinny podążać za potrzebami rynku pracy, np. zastąpienie przedmiotu Historia prasy polskiej przedmiotem Creative writing. Przedstawiciele wyżej wymienionego otoczenia prowadzą również zajęcia w ramach ocenianego kierunku studiów. Władze Wydziału jako przykład współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w ramach zmian dokonanych w programach studiów ocenianego kierunku studiów wskazali opracowanie Strategii promocji miasta Chełmża powstałą na zajęciach z Marketingu Terytorialnego w roku akademickim 2016/2017.

Nadmienić należy, że przeprowadzone hospitacje zajęć zasadniczo nie spowodowały zmian w programach studiów. Procedurą hospitacji objęci są wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów i może mieć wpływ na doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia

jakości w tym na zmiany w programach studiów, np. zmiana formy prowadzonych zajęć. Uczelnia przeprowadza ankietyzację absolwentów, w tym absolwentów kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna”. Przedstawiciele Wydziału nie przedstawili przykładów zmian w programach studiów będących wynikiem przeprowadzonej ankietyzacji, dotyczącej badań atrakcyjności i konkurencyjności absolwentów ocenianego kierunku studiów na rynku pracy.

Analizy programów studiów są dokonywane w oparciu o zgromadzony materiał, tj. ankiety studenckie, ankiety absolwentów, oceny uzyskiwanych przez studentów wyników w nauce, hospitacje zajęć, opinie samorządu studenckiego, oraz karty informacyjne przedmiotów (sylabusów). Ten materiał jest wykorzystywany w różnym stopniu i ze zróżnicowanym stopniem zaangażowania poszczególnych grup interesariuszy procesu kształcenia. Zespół Oceniający stoi na stanowisku, że zgromadzony materiał i działania podejmowane przez przedstawicieli różnych grup interesariuszy zaangażowanych w proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów pozwala na doskonalenie programów studiów na każdym etapie tego procesu. Ocenie podlegają wszystkie sylabusy przedmiotów prowadzonych w ramach ocenianego kierunku studiów. Stwierdzone braki w poszczególnych sylabusach są podstawą do podejmowania dalszych działań doskonalących w obszarze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (propozycje zmian w treści sylabusu). WRJK również dokonuje analizy narzędzi weryfikacji efektów kształcenia, a sformułowane wnioski i zalecenia pozwalają na dalsze doskonalenie stosowanych w procesie dydaktycznym narzędzi weryfikacji efektów kształcenia.

Należy zauważyć, że inicjowane przez interesariuszy wewnętrznych zmiany w programie kształcenia, przed ich wprowadzeniem są analizowane przez Prorektora, a następnie są przedstawiane do opinii Senatu i w razie potrzeby podejmowana jest odpowiednia uchwała. Każda zmiana w programie kształcenia jest analizowana pod kątem m.in.: powiązania z kierunkiem/specjalnością, realizacją założonych efektów kształcenia, uzyskaniem odpowiednich kwalifikacji dla wskazanego poziomu kształcenia, dostępnej infrastruktury i księgozbioru oraz aktualnych wymagań rynku pracy.

Studenci biorą udział w projektowaniu i zatwierdzaniu programu kształcenia poprzez udział w pracach organów kolegialnych Uniwersytetu. Przedstawiciele samorządu studenckiego przyznali, że biorą udział w projektowaniu programu kształcenia. Studenci są zaangażowani w proces realizacji wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia poprzez udział w anonimowej ankiecie przeprowadzanej na platformie USOS. Zdaniem studentów ankietyzacji jest nieodpowiednio zorganizowana, gdyż w aktualnym kształcie proces wypełniania ankiety jest wysoce czasochłonny. Ponadto studenci podnieśli, że zdarzały się przypadki w których nauczyciele akademicki sugerowali, że ankiety nie mają anonimowego charakteru oraz nie przyniosą żadnych rezultatów. Studenci nie otrzymują wyników przeprowadzonej ankietyzacji.

Poza przeprowadzaną ankietyzacją studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag do samorządu studenckiego lub bezpośrednio do Władz Wydziału.

3.2.

Informacje o programie kształcenia, w tym efekty kształcenia i plany studiów dostępne są na stronie internetowej Wydziału. Harmonogram sesji egzaminacyjnej oraz ogłoszenia dotyczące organizacji roku akademickiego są udostępnione na tablicach informacyjnych w siedzibie Wydziału oraz na stronie internetowej Wydziału. Godziny dyżurów i konsultacji są przekazywane przez nauczycieli akademickich studentom podczas pierwszych zajęć. Informacja o rekrutacji na studia są upowszechnione na stronie internetowej Uczelni. Zasady dyplomowania dostępne są dla studentów na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej Uczelni. W celu zapewnienia różnym grupom interesariuszy dostępu do aktualnych danych wyznaczona została również osoba odpowiedzialna za sprawdzanie i aktualizację danych zawartych na stronie internetowej jednostki.

Studenci mają możliwość uzyskania informacji o realizowanym programie kształcenia ze strony internetowej jednostki. Studenci mogą uzyskać informacje o przebiegu studiów w uczelnianym systemie obsługi studentów. Ta strona daje studentom możliwość wglądu do rozkładu zajęć, planu studiów, danych kontaktowych nauczycieli i studentów.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia wszystkie informacje dotyczące rekrutacji znajdują na stronie internetowej Uczelni. Na tej stronie osoby ubiegające się o przyjęcie na studia znajdują harmonogram rekrutacji, kryteria kwalifikacji na dany rok akademicki, informacje o kierunkach prowadzonych w ramach Uczelni.

Strona internetowa dostosowana jest do odwiedzających ją grup odbiorców i jest czytelna. Ponadto studenci mogą pozyskiwać informacje dotyczące programu kształcenia poprzez platformę USOS i dziekanat. Poza wyżej wskazanymi jednostka stosuje tradycyjne formy przekazu, tj. gabloty informacyjne, spotkania tematyczne itp.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który funkcjonuje w Uczelni określa w sposób przejrzysty postępowanie dotyczące monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. W tym procesie uczestniczą różne grupy interesariuszy, w tym interesariusze wewnętrzni, tj. nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów, studenci oraz interesariusze zewnętrzni – przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy stwierdzić, że podejmowane działania w zakresie monitorowania programów kształcenia i sposobu ich realizacji są prawidłowe. Gromadzone są materiały źródłowe (ankiety, hospitacje zajęć) dla potrzeb przeprowadzania analiz. Tak zebrany materiał pozwala na badanie procesu kształcenia, w tym na przegląd i aktualizację programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.
- Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji.
- Studenci biorą udział w pracach organów kolegialnych Uniwersytetu w tym w procesie projektowania i zatwierdzania programu kształcenia. Przedstawiciele samorządu studenckiego biorą udział w opiniowaniu programu kształcenia. Studenci są angażowani w WSZJK poprzez anonimową ankietę odbywającą się na platformie USOS. Zdaniem studentów ankietę jest nieprawidłowo skonstruowana, dyskredytuje się ją przypadkami sugerowania braku anonimowości i niską skutecznością. Studenci nie otrzymują wyników przeprowadzanej ankietyzacji.
- Jednostka zapewnia publiczny dostęp do wszystkich istotnych informacji.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Zgodnie z kierunkami polityki kadrowej na Wydziale zatrudniani są obecnie wyłącznie adiunkci ze stopniem doktora lub doktora habilitowanego, profesorowie UMK ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora oraz profesorowie zwyczajni z tytułem profesorskim i znacznym dorobkiem naukowym po uzyskaniu tytułu. Aktualnie zatrudnionych jest 57 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym 26 doktorów, 22 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego oraz 9 tytułarnych profesorów. Dorobek naukowy wskazuje na ich kompetencje do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku. KDiKS posiłkuje się także specjalistami-praktykami. Dorobek naukowy pracowników związany jest przede wszystkim z analizą funkcjonowania środków masowego przekazu, komunikowania społecznego oraz zagadnieniami z zakresu nauk o polityce (dokładniej w analizie kryterium 1.2). Poziom ilościowy oraz zróżnicowanie dorobku należy ocenić pozytywnie.

4.2.

Pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* w ocenianej Jednostce można podzielić na następujące grupy:

- pracownicy Katedry Dziennikarstwa i Komunikacja Społecznej,
- pozostali pracownicy Wydziału Politologii i Stosunków Międzynarodowych,
- doktoranci,
- pracownicy naukowo-dydaktyczni z innych wydziałów UMK,
- pozostali pracownicy UMK,
- pracownicy zewnętrzni.

Analiza Raportu wskazuje, iż znaczną część przedmiotów specjalistycznych prowadzą pracownicy KDiKS oraz pracownicy zewnętrzni – praktycy (dziennikarze z lokalnych mediów, operatorzy telewizyjni itp., specjaliści od komunikacji i PR). Prowadzone przez nich zajęcia zazwyczaj wiążą się z aktualnie realizowanymi działaniami badawczymi lub zakończonymi projektami. Obsada zajęć dydaktycznych w powiązaniu z dorobkiem naukowym prowadzących je pracowników nie budzi poważniejszych zastrzeżeń choć pojawiają się przypadki, w których trudno uzasadnić dorobkiem publikacyjnym bądź wykształceniem dydaktyków prowadzenie np. przedmiotu Publicystyka polityczna czy Psychologia społeczna. Są to jednak odosobnione sytuacje. Z rozmów ze studentami wynika także, iż pragnęliby jeszcze częstszego kontaktu z pracownikami zewnętrznymi – praktykami.

Podczas spotkania z ZO studenci stwierdzili, że w ich ocenie ilość osób wchodzących w skład kadry prowadzącej proces kształcenia jest odpowiednia. Kompetencje dydaktyczne kadry określone zostały jako zróżnicowane, od zasługujących na wyróżnienie do niskich. Dorobek naukowy części kadry dydaktycznej budzi uznanie w oczach studentów. Podczas procesu kształcenia studenci wykorzystywali dorobek naukowy kadry dydaktycznej. Obsada zajęć w większości przypadków jest adekwatna do kompetencji osób prowadzących. Studenci mają możliwość oceny kadry dydaktycznej po zakończeniu każdego cyklu dydaktycznego poprzez przeprowadzaną ankietyzację.

4.3.

Rozwój i doskonalenie kadry Polityka kadrowa Wydziału podporządkowane jest strategii Uniwersytetu i prowadzone są zgodnie z uchwałami Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wymienionym w załączniku nr 12 Raportu Samooceny. Określają one wytyczne dotyczące ustalenia kryteriów oceny działalności naukowej nauczycieli akademickich na stanowiskach naukowych i naukowo-dydaktycznych dokonywanej: w trakcie okresowej oceny nauczycieli akademickich oraz w trakcie procedury zatrudniania lub awansu zawodowego nauczycieli akademickich. Ponadto określają zasady przyznawania gratyfikacji finansowych pracownikom Uniwersytetu za publikacje artykułów naukowych w najwyższej punktowanych czasopismach naukowych. Kryteria oceny pracowników naukowo-dydaktycznych dotyczą w szczególności osiągnięć naukowych, których wyniki zostały opublikowane w formie artykułów w renomowanych czasopismach naukowych lub w formie monografii naukowych oraz zdolności pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na prowadzenie badań naukowych. W celu wspierania prowadzonych przez pracowników Uniwersytetu krajowych i międzynarodowych badań naukowych oraz ich dążenia do osiągania doskonałości akademickiej, Rektor przyznaje autorom najwyższej punktowanych, afiliowanych w Uniwersytecie, publikacji w periodykach naukowych jednorazowe stypendia z własnego funduszu stypendialnego. Ponadto Wydział wspiera pracowników, finansując tłumaczenie publikacji naukowych.

Ze spotkania z pracownikami wynika, iż ten system wspierania osiągnięć jest przez nich doceniany choć oczywiście wskazują, iż jego poziom powinien być wyższy, zwłaszcza w odniesieniu do finansowania udziału w konferencjach naukowych poza granicami naszego kraju.

Na Wydziale funkcjonuje sformalizowany system ocen pracowniczych służący realizacji misji Wydziału oraz osiąganiu pożądanego poziomu rozwoju zawodowego zatrudnionej kadry. Przeprowadzana jest ocena bieżąca i okresowa. Bieżąca ocena nauczycieli akademickich jest prowadzona przez bezpośrednich przełożonych (kierowników katedr). Formalne okresowe oceny pracowników odbywają się co 4 lata. Oceny są też realizowane, gdy z końcem danego roku akademickiego upływa termin mianowania lub umowy o pracę, bądź też, gdy podczas poprzedniej oceny pracownika wnioskowano o wcześniejszą ocenę (wcześniej niż po dwóch latach). Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja Oceniająca. Przy ocenie pracownika brane są pod uwagę następujące aspekty:

- działalność naukowo-badawcza

- realizowane w okresie oceny projekty badawcze,
- prowadzona działalność dydaktyczna (w tym ocena dokonana w trakcie hospitacji)
- oceny studentów w systematycznych badaniach ankietowych,
- realizowana w okresie oceny działalność organizacyjna,
- odznaczenia, nagrody, wyróżnienia uzyskane w okresie oceny,
- opinia kierownika katedry.

Ważnym elementem systemu ocen są opinie studentów. Anonimowe badania ankietowe studentów są prowadzone systematycznie w każdym semestrze za pośrednictwem systemu USOS. Należy jednak zauważyć, iż zdaniem studentów reakcja na ich komentarze zamieszczane w ankietach jest znikoma, a nawet zdarza się, iż pracownicy sami mówią, iż nie będzie to miało żadnego znaczenia dla ich oceny.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich, a także innych osób prowadzących zajęcia ze studentami odpowiada realizacji efektów i treści kształcenia określonych dziennikarstwa i komunikacji społecznej.
- Obsada zajęć dydaktycznych, dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami są zgodne z efektami kształcenia oraz treściami przedmiotów.
- Sposoby oceny jakości kadry, z uwzględnieniem osiągnięć dydaktycznych jako kryterium doboru i oceny kadry, a także wykorzystanie wyników oceny kadry są prawidłowe.
- Wątpliwości budzi wykorzystywanie wniosków z oceny dokonywanej przez studentów jako podstawy doskonalenia kadry oraz prowadzanej polityki kadrowej.

Dobre praktyki

- System oceny kadry i dobór jej kryteriów mobilizujący do efektywnej działalności naukowo-badawczej.

Zalecenia:

- Większe przełożenie ocen i komentarzy studentów wyrażanych w ankietach ewaluacyjnych na obsadę zajęć dydaktycznych.
- Liczniejsze zatrudnianie praktyków.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział w zakresie kierunku współpracuje z podmiotami zewnętrznymi prowadzącymi działalność radiową i telewizyjną oraz wydawniczą (wydawanie gazet), a także z tworzącymi i rozpowszechniającymi informacje w internecie. Zdecydowanie mniej intensywne kontakty realizowane są z interesariuszami reprezentującymi sferę komunikacji społecznej.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest dla studiów I i II stopnia równocześnie, z tą samą grupą interesariuszy zewnętrznych. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie jest sformalizowana, interesariusze zewnętrzni nie uczestniczą w pracach Wydziałowej Komisji ds. Dydaktycznych i Efektów Kształcenia oraz Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. Tak więc nie mają możliwości w sposób formalny, gremialnie m.in. opiniować zmian w efektach kształcenia na kierunku DIKS, czy wpływać na kształt programu studiów.

Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych prowadzą zajęcia, pracują na umowy zlecenia lub umowy o dzieło. Swoje uwagi lub sugestie dotyczące zmian w programie kształcenia mogą przekazywać w trakcie bezpośrednich kontaktów z władzami wydziału. Ośmiu praktyków, pracujących na co dzień poza uczelnią prowadzi zajęcia na kierunku na umowę o współpracę. I tak np. zajęcia z techniki telewizyjnej od dwóch

lat ma pracownik TVN; od roku akademickiego 2018/19 zajęcia: prawne i etyczne aspekty PR prowadzi osoba pracująca na co dzień w branży reklamowej, wieloletni dziennikarz dziennika Nowości prowadzi warsztaty z dziennikarstwa prasowego; pracownik Expressu Bydgoskiego, prowadzi zajęcia z zakresu zarządzania mediami. W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Wydział współpracuje ze szkołami ponadgimnazjalnymi (m.in. z IV LO w Toruniu). Celem jest zainteresowanie uczniów tematyką dziennikarstwa i komunikacji społecznej, a w konsekwencji zachęcenie do podjęcia studiów na tym kierunku. Wśród interesariuszy zewnętrznych, którzy mają możliwość wpływania na modyfikację programu zdecydowanie większą grupę stanowią reprezentanci mediów, natomiast mniejszą reprezentację ma dział PR. W dziale mediów (prasa, radio, telewizja, internet) WPiSM w zakresie kierunku dziennikarstwo i komunikacja współpracuje m.in. z regionalną rozgłośnią Polskiego Radia w Bydgoszczy, działającym przy UMK studenckim Radiem SFERA, Oddziałem TVP 3 Bydgoszcz, Uniwersytecką Telewizją Internetową UMK TV oraz Dziennikiem Toruńskim, Gazetą Pomorską, Gazetą Wyborczą (oddział w Toruniu) a także z portalami internetowymi: Onet.pl, polskisport.pl, torun.pl.

W trakcie spotkania z interesariuszami (wzięło w nim udział 5 osób zatrudnionych na zewnątrz, prowadzących zajęcia na kierunku DiKS w ramach umów o współpracę), przedstawiciele pracodawców dobrze ocenili relacje z władzami wydziału w ramach kierunku DiKS. Informowali o swoich możliwościach wpływania na program kształcenia w trakcie indywidualnych spotkań z władzami wydziału. Zapytani o ocenę przygotowania studentów do funkcjonowania na rynku pracy oraz ewentualne braki zwracali uwagę na niepełne przygotowanie w zakresie wiedzy ogólnej, wykształcenia kreatywności i wiedzy o sprawach aktualnych. Studenci bardzo często nie orientują się w wydarzeniach aktualnie dziejących się w Polsce i na świecie. Pracodawcy uważają, że obsługiwania kamery, lub sprzętu radiowego można nauczyć się już w pracy, natomiast najważniejsze w czasie studiów powinno być przekazanie wiedzy w zakresie ogólnym humanistycznym i wzbudzenie w studentach zainteresowania aktualną rzeczywistością. Studenci ze specjalności komunikacji społecznej znajdują zatrudnienie w urzędach w wydziałach komunikacji, promocji i informacji. Najzdolniejsi znajdują pracę w większych ośrodkach. To dotyczy tak mediów jak i PR. Toruń to mało atrakcyjny rynek pracy – mówią pracodawcy.

Władze Wydziału, każdorazowo przy planowaniu wprowadzenia zmian w programie kształcenia na kierunku propozycje zmian przesyłają do interesariuszy zewnętrznych, z prośbą o opinię i ewentualne dodatkowe sugestie. Każda z uwag lub sugestii analizowana jest w kontekście wdrożenia w życie, np. aby grupy zajęciowe na laboratoriach nie były liczniejsze niż 10 osób.

Wydział ma podpisane umowy o współpracę z dwoma interesariuszami zewnętrznymi – z TVP SA oddział w Bydgoszczy oraz Rozgłośnią Regionalną Polskiego Radia SA. Umowy dotyczą organizacji praktyk zawodowych. Często po zakończeniu studiów, absolwenci kierunku w tych miejscach znajdują pracę (większość pracowników bydgoskiego ośrodka TVP posiada dyplomy UMK).

14 lutego 2019 odbyło się spotkanie władz wydziału z interesariuszami zewnętrznymi kierunku dotyczące omówienia programu nauczania (zaktualizowania pod kątem oczekiwania rynku pracy oraz ustawy 2.0). W spotkaniu uczestniczyła sześciuosobowa grupa interesariuszy zewnętrznych. Wszyscy przedstawiciele pracodawców reprezentowali media. W trakcie spotkania dyskutowano nad zmianami w programie kształcenia dla ocenianego kierunku w kontekście wejścia w życie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 roku, ponadto poruszano temat praktyk (praktyki studenckie już po pierwszym roku; postulat wprowadzenia katalogu miejsc odbywania praktyk, aby mieć większą pewność, że studenci odbyli praktyki w miejscach, w których są w stanie osiągnąć założone efekty kształcenia); oczekiwań pracodawców wobec kandydatów do podjęcia pracy (absolwent kierunku powinien mieć przede wszystkim wiedzę dotyczącą aktualnych spraw społeczno-gospodarczych w Polsce i na świecie; pracodawcy sygnalizowali obniżenie poziomu wiedzy ogólnej); propozycji wprowadzenia większej liczby przedmiotów dotyczących poprawnego wypowiadania się i dykcji.

Wspomniany wcześniej brak wiedzy o aktualnych sprawach społeczno-gospodarczych w Polsce i na świecie okazuje się przy pracy w mediach barierą trudną do pokonania. Konsekwencją tego była np. niemożność wykorzystania wszystkich miejsc stażowych i dla praktykantów oferowanych przez oddział bydgoski TVP SA. Z 10 oferowanych przez telewizję miejsc stażowych wykorzystanych zostało tylko 6. Przyczyną takiej sytuacji jest brak kandydatów spełniających oczekiwania. Staże przez pierwsze trzy miesiące są niepłatne, przy przedłużeniu okresu stażyści otrzymują wynagrodzenie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Współpraca Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi w ramach kierunku odbywa się. Istnieje możliwość wpływania na zmiany w programie kształcenia studentów poprzez osoby prowadzące ćwiczenia na zlecenie, a pracujące na zewnątrz uczelni w podmiotach związanych z kierunkiem. Brakuje usystematyzowania kontaktów, ustalenia przepływu informacji w kwestii sygnalizacji zmian w programie kształcenia, które spowodowałyby płynniejsze wejście absolwentów na rynek pracy.

Dobre praktyki

Zalecenia

- Wzmocnienie reprezentacji przedstawicieli specjalności związanych z komunikacją społeczną w gronie interesariuszy zewnętrznych, z którymi władze wydziału konsultują zmiany programu kształcenia.
- Organizowanie przynajmniej dwa razy z roku spotkań z interesariuszami zewnętrznymi w celu przedyskutowania programu kształcenia (ewentualnie wprowadzenia zmian) w kontekście sytuacji rynku pracy.
- Sugeruje się wprowadzenie zajęć, których celem będą dyskusje na aktualne tematy społeczno-gospodarcze.

Kryterium 6. Umiejscowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Program kształcenia zakłada konieczność uczestnictwa studentów w kursach z wybranego języka (studia I stopnia) i w j. obcym (studia I i II stopnia). Studenci mogą dołączać do grup zajęciowych oferowanych studentom zagranicznym. Uczestnicząc w konwersatoriach w j. obcym konieczne jest aktywne uczestnictwo w dyskusji oraz zaprezentowanie swojej indywidualnej pracy lub case study. Raport samooceny zawiera spis kursów w j. angielskim z roku akademickiego 2018/19 oferowanych studentom, które dotyczą kierunkowego obszaru kształcenia. Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych (dotyczy tylko I stopnia) odbywa się głównie poprzez zapewnienie w programie nauczania języka obcego realizowanego przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Studentom oferowana jest w ramach lektoratów możliwość uczenia się jednego z czterech języków: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego.

Studenci mają możliwość dodatkowej nauki języka ogólnego i specjalistycznego w ramach oferty uzupełniającej („Ścieżka Językowa”) w dodatkowych zajęciach w ramach projektów unijnych kierowanych głównie do studentów czterech ostatnich semestrów studiów kierunków I i II stopnia mające na celu zwiększenie konkurencyjności na rynku pracy i zatrudniania zgodnego z kierunkiem kształcenia. W roku 2017/2018 prowadzone były specjalistyczne zajęcia językowe w ramach projektu „Studentki i studenci WPiSM poszukiwani na rynku pracy!”. Był to projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa III. W ramach tego projektu studenci w grupach 5-osobowych przechodzili 90-godzinne szkolenie językowe (angielski i niemiecki) zakończone egzaminem TOEIC.

Studenci oraz pracownicy mogą korzystać z umów podpisanych przez WPiSM UMK z partnerami zagranicznymi. W ciągu ostatnich trzech lat 16 studentów dziks wyjechało na stypendia zagraniczne Erasmus+ (min. 1 semestr) oraz praktyki zagraniczne Erasmus+ (2-3 miesięczne).

Należy zauważyć także wymianę międzynarodową w ramach której wykładowcy z sześciu krajów europejskich w ramach programu „staff mobility” Erasmus+ prowadzili zajęcia m.in. dla studentów dziks na konwersatoriach tematycznych w j. angielskim.

Na liście partnerskich uczelni zagranicznych, z którymi WPiSM ma podpisane i obowiązujące umowy związane z ocenianym kierunkiem znajdują się liczne uczelnie. Pracownicy WPiSM prowadzący zajęcia

na kierunku dziks wyjeżdżali z wykładami w ramach programów „staff mobility” oraz „KA107” Erasmus+ do siedmiu krajów. W ostatnim roku realizowali wizyty naukowe i wykłady w Portugalii, w Bułgarii i w Niemczech.

Poziom uczestnictwa kadry w konferencjach międzynarodowych należy uznać za zadowalający. Aktywność ta jest z pewnością zdeterminowana możliwościami finansowymi WPiSM, na co zwracali uwagę pracownicy w trakcie spotkania Zespołu z kadra.

Ofertę kształcenia w językach obcych oraz zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich z zagranicy należy ocenić jako dobrą. Skala, zakres oraz zasięg mobilności międzynarodowej studentów i nauczycieli akademickich jest zadowalający.

Zdaniem studentów wizytowanego kierunku uczelnia w stopniu podstawowym dba o umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Studenci mają obowiązek uczestniczenia w lektoratach z języka obcego, poziom lektoratów z języka obcego nie jest satysfakcjonujący. Jako wiodącą przyczynę braku satysfakcji z lektoratów wskazali nieodpowiednie przypisanie studentów do grup poziomujących. Umożliwia się studentom udział w wymianach międzynarodowych poprzez program Erasmus+ oraz umowy z zagranicznymi partnerami. Liczba osób biorących udział w wymianach międzynarodowych jest niewielka. Główną przyczyną braku udziału w programach mobilności są niskie kompetencje językowe oraz obawa o uznanie realizowanych podczas wymiany przedmiotów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Jednostka kreuje warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, przygotowuje studentów i stwarza im możliwości do uczenia się w językach obcych, wspiera międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzy ofertę kształcenia w językach obcych.
- Jednostka w zadowalającym stopniu współpracuje w zakresie działalności dydaktycznej oraz naukowej z zagranicznymi instytucjami akademickimi, a także wykorzystuje wyniki tej współpracy w realizacji i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.
- Studenci mają obowiązek uczęszczania na lektoraty z języka obcego. Krytycznie należy ocenić zasady przypisywania do grup poziomujących.
- Zapewnia się studentom możliwość udziału w programach mobilności lecz cieszą się one niewielkim zainteresowaniem.

Dobre praktyki

- Dobre wykorzystanie możliwości, jakie daje Program Erasmus+, wykłady prowadzone w języku angielskim.

Zalecenia

- Stwarzanie większej motywacji dla studentów do uczestniczenia w zajęciach w j. angielskim prowadzonych przez zagranicznych gości.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

- 7.1.

Ocena stanu infrastruktury jest zróżnicowana, co jest przede wszystkim skutkiem lokalizacji oraz wyposażenia pomieszczeń w głównej siedzibie Wydziału. Budynek jest stosunkowo starym obiektem i swym standardem negatywnie odstaje od innych siedzib UMK. ZOPKA zdaje sobie sprawę z faktu procesu modernizacji oraz planów rozwojowych uniwersytetu. Zdecydowanie lepiej w oceni wypada zaplecze medialne zlokalizowane na głównym kampusie Uniwersytetu. Jest nowoczesne pod każdym względem. Należy zgodzić się z krytyczną opinią studentów co do wyposażenia sal w sprzęt komputerowy i aktualne oprogramowanie. Usytuowanie siedziby Wydziału rodzi problemy komunikacyjne, szczególnie w godzinach szczytu komunikacyjnego.

7.2.

Zasoby biblioteczne pozostające w dyspozycji jednostki odpowiadają potrzebom studiów na kierunku. Biblioteka jest położona w budynku Wydziału, czas pracy oraz posiadany księgozbiór umożliwia studentom łatwe przygotowanie się do zajęć i egzaminów. Księgozbiór dotyczący zagadnień z zakresu dziennikarstwa i komunikacji społecznej jest stale uzupełniany.

Studenci i pracownicy mają możliwość korzystania z systemu bibliograficzno-informacyjnego UMK, zapewniającego dostęp do krajowych i zagranicznych baz danych. Dzięki temu wszyscy mogą korzystać z absolutnie aktualnych publikacji w czasopismach naukowych.

W siedzibie Wydziału znajduje się pracownia komputerowa, pozwalająca zwłaszcza na prowadzenie zajęć dotyczących nowych mediów. 17 stanowisk komputerowych z dostępem do szerokopasmowego internetu pozwala na szybkie prowadzenie poszukiwań lub sprawne realizowanie zadań dotyczących nowych mediów.

Częścią dostępnej infrastruktury jest Uniwersyteckie Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania, w którym prowadzona jest znaczna część zajęć praktycznych. Centrum posiada między innymi laboratoria komputerowe – wyposażone w wysokiej klasy stanowiska komputerowe (47 stanowisk), na których zainstalowano profesjonalne oprogramowanie przeznaczone m.in. do pracy z grafiką rastrową oraz wektorową oraz studio nagrań pracujące w systemie HD, które jest zintegrowane z trzema nowoczesnymi kamerami broadcastowymi, pozwalającymi na tworzenie dowolnej scenografii wirtualnej. Zdaniem studentów zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne w stopniu podstawowym odpowiadają ich zapotrzebowaniu oraz zawierają rekomendowane przez nauczycieli akademickich pozycje.

7.3.

Doskonalenie infrastruktury dydaktycznej jest wpisane w plany rozwoju Wydziału i UMK na najbliższe lata. Jest ono związane z rozwojem infrastruktury i planowaną zmianą lokalizacji jednostek uczelni. Dla kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna planowane jest przeniesienie do innej jednostki organizacyjnej jednostki i scalenie zasobów szerszych kadrowych. Planowane jest również przeniesienie biblioteki wydziałowej do ogólnouczelnianej. Także wraz z próbą tworzenia uniwersytetu badawczego, władze UMK uwzględniają istotne inwestycje w infrastrukturę wspomagającą kształcenie kierunkowe: pracownie warsztatowe dziennikarstwa. Zdaniem studentów Wydział nie podejmuje należytych działań mających na celu rozwój i doskonalenie infrastruktury.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Infrastruktura dydaktyczna i badawcza usytuowana w siedzibie Wydziału spełnia standardy na średnim krajowym poziomie.
- Infrastruktura i zasoby biblioteczne (w tym elektroniczne) pozwalają na swobodną realizację programu studiów. Jednakże niektóre jej elementy wymagają szczególnej dodatkowej troski: stan sal i ich wyposażenie, sprzęt komputerowy, oprogramowanie.

Dobre praktyki

- Wykorzystanie Uniwersyteckiego Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania do rozwijania umiejętności niezbędnych w pracy dziennikarza/pracownika PR-u.

Zalecenia

- Poprawa stanu infrastruktury oraz wypracowanie mechanizmów ich skutecznego nadzoru.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Wydział w stopniu podstawowym wykształcił skuteczny system opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci mają odpowiedni dostęp do kadry akademickiej. Kadra akademicka jest dostępna dla studentów przed i po zajęciach, podczas wyznaczonych dyżurów, poprzez pocztę elektroniczną oraz w niektórych przypadkach poprzez kontakt telefoniczny. Godziny dyżurów są udostępnione na stronie internetowej wydziału i dostosowane do potrzeb studentów. Władze Wydziału są dostępne dla studentów bezpośrednio lub za pośrednictwem samorządu studenckiego. Dostęp bezpośredni możliwy jest podczas regularnych dyżurów, pośredni poprzez zgłaszanie swoich problemów i uwag do samorządu studenckiego, który przekazuje je do Władz Wydziału podczas cyklicznie organizowanych spotkań. Problemy i uwagi zgłaszane do Władz są na bieżąco przyjmowane i w większości przypadków spotykają się z odpowiednią reakcją.

Nauczyciele akademicki wykorzystują zróżnicowane metody kształcenia. W ocenie studentów metody kształcenia są odpowiednio dobierane zarówno do przekazywanych treści, jak i formy prowadzonych zajęć. Kadra dydaktyczna przekazuje studentom dodatkowe pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne, tj. prezentacje multimedialne, literaturę czy specjalnie opracowane skrypty. Wsparcie jakie studenci otrzymują ze strony nauczycieli akademickich ocenić należy jako właściwe.

Studenci posiadają wszelkie niezbędne informacje dotyczące poszczególnych przedmiotów. Informacje przekazywane są studentom podczas pierwszych zajęć przez nauczycieli prowadzących. Nauczyciele analizują sylabusy wraz ze studentami, wszelkie budzące wątpliwości kwestie są niezwłocznie wyjaśniane. Studenci mają możliwość zapoznania się z sylabusami za pośrednictwem Internetu. Zdaniem studentów treści zawarte w sylabusach są zrozumiałe, a zawarte w nich założenia realizowane przez prowadzących.

Umożliwia się studentom indywidualizację procesu kształcenia. Indywidualny tryb studiowania określony została w Regulaminie Studiów. Student może ubiegać się o indywidualny tryb studiowania w formie Indywidualnego Planu Studiów lub Indywidualnej Organizacji Studiów. Decyzję w sprawie indywidualnego trybu studiowania podejmuje dziekan na wniosek studenta.

Funkcjonują dwa koła naukowe, tj. Studencie Koło Naukowe „Klub Dziennikarza” i Under Construction PR. Ilość kół naukowych oraz ilość osób zaangażowanych w ich działalność jest adekwatna do możliwości studentów wizytowanego kierunku. Władze Wydziału wspierają koła naukowe pod kątem organizacyjnym, infrastrukturalnym i finansowym. Projekty realizowane przez koła naukowe obejmują zarówno działalność o charakterze naukowym, jak również integracyjnym i wolontariackim. Jako efekt działalności kół naukowych należy wskazać publikację wyników badań przeprowadzonych przez studentów.

Istnieje wydziałowy samorząd studencki, który jest faktycznym reprezentantem ogółu studentów. Samorząd studencki otrzymuje odpowiednie wsparcie organizacyjne, infrastrukturalne i finansowe. Główne działania podejmowane przez samorząd studencki skupiają się na animacji życia studentów, organizacji konferencji oraz akcji charytatywnych.

Studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w postaci różnych form stypendiów (socjalnego, dla osób niepełnosprawnych, Rektora dla najlepszych studentów, Ministra za wybitne osiągnięcia) lub zapomogi.

Zdaniem studentów, kryteria przyznawania pomocy materialnej są przejrzyste oraz sprawiedliwe. Studenci uczestniczą w pracach komisji stypendialnej.

Funkcjonuje ogólnouczelniany Zespół ds. Studentów Niepełnosprawnych. Do zadań Zespołu ds. Studentów Niepełnosprawnych należy dążenie do likwidacji wszelkich barier całkowicie lub częściowo uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym udział w życiu społeczności akademickiej, organizacja pomocy dla studentów niepełnosprawnych i przewlekle chorych oraz udział w komisji kwaterunkowej w zakresie przyznawania miejsc specjalnych w domach studenckich dla studentów niepełnosprawnych i przewlekle chorych. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o wypożyczenie sprzętu, specjalistycznego oprogramowania oraz asystenta. Wsparcie jakie otrzymują osoby z niepełnosprawnościami jest właściwe i umożliwia im pełny udział w procesie kształcenia.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek zapewnia studentom możliwość udziału w wymianach międzynarodowych. Studenci mają możliwość uczestnictwa w wymianach międzynarodowych poprzez program Erasmus+ oraz poprzez umowy podpisane z partnerami zagranicznymi. Sposób organizacji wymian międzynarodowych jest odpowiedni.

Wszelkich niezbędnych informacji związanych z procesem dydaktycznym udziela studentom dziekanat. Sposób organizacji pracy dziekanatu należy uznać jako właściwy. Godziny pracy dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Osoby pracujące w dziekanacie są kompetentne i życzliwie nastawione do studentów.

Aspektem wymagającym doskonalenia jest harmonogram zajęć. Zbyt krótkie przerwy pomiędzy zajęciami uniemożliwiają studentom terminowe przemieszczenie się pomiędzy budynkami Uniwersytetu w konsekwencji czego studenci zmuszeni są wyjść z wcześniejszych zajęć wcześniej lub spóźnić się na kolejne. Dodatkowym problemem związanym z harmonogramem jest nieodpowiednia komasacja zajęć (tzw. okienka pomiędzy zajęciami).

Funkcjonuje ogólnouczelniane Biuro Karier. Do głównych zadań Biura Karier należy poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności radzenia sobie na rynku pracy oraz pośrednictwo w znalezieniu pracy, stażu i praktyk. Mimo funkcjonowania Biura Karier studenci wizytowanego kierunku muszą organizować swoje praktyki we własnym zakresie. W działalności Biura Karier brak jest widocznych działań adresowanych do studentów kierunku dziennikarstwo. Biuro Karier współpracuje w zakresie zbierania ofert pracy dla absolwentów z Izbą Przemysłowo-Handlową w Toruniu. Zadania biura to obsługa staży, poszukiwanie ofert pracy dla studentów i absolwentów, organizacja, co roku, targów pracy. W ostatniej, ubiegłorocznej edycji swoje oferty na targach zaprezentowało ok. 30 firm. Biuro pomaga w znalezieniu zatrudnienia (funkcjonuje jak agencja zatrudnienia), zajmuje się m.in. doradztwem zawodowym i edukacyjnym, zbiera oferty pracy. Bardzo ważnym działaniem BK jest badanie karier absolwentów. Wyniki pozwalają określić sytuację absolwentów na rynku pracy, uzyskać informacje na temat wymagań współczesnego rynku pracy oraz przekazać studentom informacji pomagających w wyborze kariery zawodowej oraz najlepszych sposobów realizacji celów zawodowych absolwenta. Badania losów absolwentów przeprowadzane są trzykrotnie – pół roku po zakończeniu studiów, następnie 3 i 5 lat od zakończenia studiów. Najwięcej absolwentów bierze udział w pierwszych badaniach, natomiast liczba respondentów w następnych badaniach jest nieliczna, iż nie gwarantuje miarodajnych wyników.

Ostatnie badania absolwentów dla kierunku DiKS przeprowadzono w 2017 roku. Dotyczyły osób, które ukończyły studia pół roku wcześniej. Elektroniczne ankiety zwróciło tylko 33,33 proc. respondentów (29 osób, absolwentów studiów I i II stopnia). Z badań wynika, iż 55,17 proc. (16 osób) spośród badanych pracuje zarobkowo, 52,72 proc. (15 proc.) się uczy, brak aktywności wykazuje 10,34 proc. (3 osoby), pracę niezarobkową wykonuje 6,9 proc. (2 osoby) i tyle samo prowadzi działalność gospodarczą. Rubrykę „charakter pracy” wypełniło tylko 13 osób. 6 z nich pracuje w działach szeroko pojętej komunikacji społecznej (marketing, reklama, promocja, PR), w mediach tylko 2 osoby, sprzedaż i obsługa klienta 4 osoby, 1 osoba w funduszach unijnych. Wyniki badań (przy bardzo skromnej reprezentacyjności) potwierdzają, że większość absolwentów kierunku znajduje miejsca pracy w działach związanych z komunikacją społeczną.

8.2.

Jednostka w podstawowym stopniu dba o rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów. Studenci mają możliwość oceny zajęć dydaktycznych poprzez organizowaną ankietyzację. Ankietyzacja ma charakter anonimowy i przeprowadzana jest z wykorzystaniem platformy USOS. Mimo,

iż jednostka umożliwiła studentom ocenę zajęć dydaktycznych studenci nie są chętni do brania udziału w ankietyzacji. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest kilka. Jako pierwszą z nich wskazać należy niewłaściwy kształt ankiety który powoduje, że wypełnienie jej jest czasochłonne. Studenci przyznali, że w sytuacji gdy chcieliby wypełnić wszystkie skierowane do nich ankiety w aktualnym kształcie proces ten trwałby kilka godzin. Kolejną przyczyną powodującą niechęć studentów do brania udziału w ankietyzacji jest fakt, że nie otrzymują wyników przeprowadzanej ankietyzacji. Studenci przyznali, że nie dostrzegają potrzeby wypełniania ankiet skoro i tak nie widzą efektu końcowego jakim są jej wyniki. Ostatnim i najważniejszym czynnikiem demotywującym do udziału w ankietyzacji jest to, że ze strony części nauczycieli akademickich zdarzały się sugestie, że ankieta nie ma anonimowego charakteru oraz nie powoduje żadnych konsekwencji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

- Jednostka w stopniu podstawowym wykształciła skuteczny system opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia. Studenci mają zapewniony odpowiedni dostęp do kadry akademickiej i Władz Wydziału. Nauczyciele akademicy wykorzystują zróżnicowane metody kształcenia, które są odpowiednio dobrane do przekazywanych treści i form zajęć. Jednostka udostępnia studentom wszelkie niezbędne informacje związane procesem kształcenia. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia w formie Indywidualnego Planu Studiów lub Indywidualnej Organizacji Studiów.
- Funkcjonują dwa koła naukowe, które otrzymują odpowiednie wsparcie ze strony Władz Wydziału. Dział wydziałowy samorząd studencki, który jest faktycznym reprezentantem ogółu studentów. Wsparcie jakie otrzymuje samorząd studencki jest odpowiednie. System pomocy materialnej jest odpowiednio zorganizowany. Biuro Karier podejmuje szereg działań względem ogółu studentów lecz brak w nim działań adresowanych bezpośrednio do studentów kierunku dziennikarstwo. Studenci organizują praktyki we własnym zakresie.
- System wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest odpowiednio zorganizowany i zapewnia pełny udział w procesie kształcenia studentom z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- Jednostka stworzyła odpowiednie warunki do udziału studentów w wymianach międzynarodowych poprzez program Erasmus+ oraz umowy partnerskie. Sposób organizacji pracy dziekanatu oraz kompetencje osób w nim pracujących należy uznać jako właściwe. Harmonogram zajęć wymaga udoskonalenia pod kątem umożliwienia studentom terminowego przedostania się z zajęć na zajęcia oraz zmniejszenia ilości tzw. okienek pomiędzy zajęciami.

Dobre praktyki

Zalecenia

- Zaleca się podjęcie działań mających na celu wsparcie studentów w znalezieniu praktyk.
- Zaleca się aby Biuro Karier podjęło działania adresowane bezpośrednio do studentów kierunku.
- Zaleca się dokonanie zmian w harmonogramie studiów w taki sposób aby umożliwić studentom swobodne przemieszczenie się pomiędzy obiektami oraz dokonanie komasacji zajęć w taki sposób aby zminimalizować ilość tzw. okienek.
- Zaleca się opracowanie sposobu bardziej kompleksowych ocen oraz zbierania opinii studentów nt. systemu wsparcia oraz motywowania studentów.
- Zaleca się podjęcie działań informujących oraz zapewniających studentów o anonimowości i skuteczności przeprowadzonego badania ankietowego oraz opracowanie formy badania, które da satysfakcjonującą zwrotność ankiet.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
-----------	---